

ΕΝΟΤΗΤΑ 7: Η Φιλική Εταιρεία και η κήρυξη της ελληνικής επανάστασης

στις παραδουνάβιες ηγεμονίες (σελ. 28-29)

Η ίδρυση και η ανάπτυξη της Φιλικής Εταιρείας (σελ. 28)

Φιλική Εταιρεία: Γενικές πληροφορίες

- Μυστική οργάνωση
- **Σκοπός** → προετοιμασία ένοπλου αγώνα για ανεξαρτησία
- Ίδρυση → 1814 (**Οδησός**)
- Πρωτεργάτες → **Νικόλαος Σκουφάς, Εμμανουήλ Ξάνθος, Αθανάσιος Τσακάλωφ, Παναγιώτης Αναγνωστόπουλος**
- Δυσκολίες-εμπόδια: 1) διασπορά Ελλήνων, 2) ευρωπαϊκά απολυταρχικά καθεστάτα, 3) δυσπιστία Ελλήνων για την επιτυχία της εξέγερσης
- Ευνοϊκοί παράγοντες: 1) εσωτερικά προβλήματα Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, 2) διάδοση ιδεών γαλλικής επανάστασης, 3) απαίτηση πολλών Ελλήνων για ανεξαρτησία

Οργάνωση & λειτουργία της Φιλικής Εταιρείας

- **Πρότυπο** λειτουργίας → ευρωπαϊκές **μυστικές οργανώσεις** (π.χ. Καρμπονάροι)
- Δοκιμασία υποψήφιων μελών → όρκος πίστης & αφοσίωσης (θάνατος σε περίπτωση επιορκίας)
- Επικοινωνία → κωδικοποιημένη (κρυπτογραφικό αλφάβητο) / Χρήση **ψευδώνυμων**
- **Μέλη** Φιλικής Εταιρείας → αρχικά πλούσιοι Έλληνες έμποροι των παροικιών / Αργότερα από όλες τις κοινωνικές τάξεις
- **Ηγεσία** Φιλικής Εταιρείας: «**Αόρατος Αρχή**» → σκόπιμα μυστική / χωρίς όμως πραγματικό πρόσωπο
- Αναζήτηση **ισχυρού** προσώπου → Πρόταση στον **Ιωάννη Καποδίστρια** (Υπουργός Εξωτερικών της Ρωσίας) → Άρνηση
- Ανάθεση ηγεσίας στον **Αλέξανδρο Υψηλάντη** (ανώτερος αξιωματικός ρωσικού στρατού) → **Γενικός Επίτροπος της Αρχής** (1820)

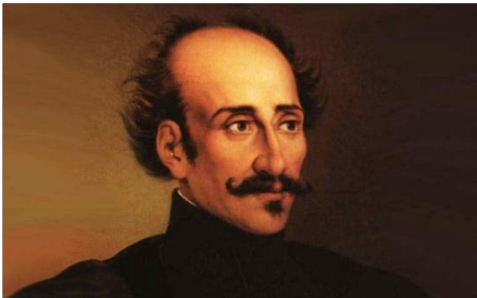
Η κήρυξη της ελληνικής επανάστασης στις Ηγεμονίες (σελ.29)

- Τόπος έναρξης της επανάστασης → **Παραδουνάβιες Ηγεμονίες** (χωρίς τουρκικό στρατό / κοντά στη Ρωσία)
- Προσπάθεια προσέγγισης βαλκάνιων ηγετών αλλά χωρίς ουσιαστικό αποτέλεσμα
- Κήρυξη επανάστασης: **24/02/1821** → Ο Υψηλάντης από τη Ρωσία φτάνει στο **Ιάσιο** της Βλαχίας
- Διάδοση επανάστασης με επαναστατικές **προκηρύξεις** → Δημιουργία ελπίδας για ρωσική βοήθεια
- Προβλήματα: 1) μικρή υποστήριξη από τους Έλληνες των ηγεμονιών, 2) ελλιπής στρατολόγηση, 3) αποκήρυξη επανάστασης από τον Τσάρο, 4) εισβολή τουρκικού στρατού στη Μολδοβλαχία
- Τελική μάχη: **Δραγατσάνι** (07/06/1821) → Ήττα ελληνικού στρατού – Διακρίνεται ο **Ιερός Λόχος**
- Ο Υψηλάντης διαφεύγει στην Αυστρία και συλλαμβάνεται
- Επίλογος εξέγερσης: Ο **Γιωργάκης Ολύμπιος** και ο **Ιωάννης Φαρμάκης** οχυρώνονται με λίγους αγωνιστές στη Μονή Σέκκου → Ο πρώτος ανατινάσσεται / ο δεύτερος αιχμαλωτίζεται και θανατώνεται

Ερωτήσεις

- 1) Τι είδους οργάνωση ήταν η Φιλική Εταιρεία και ποιος ήταν ο σκοπός της;
- 2) Πού, πότε και από ποιους ιδρύθηκε η Φιλική Εταιρεία;
- 3) Ποια ήταν τα εμπόδια και ποιοι οι ευνοϊκοί παράγοντες για το έργο της Φιλικής Εταιρείας;
- 4) Πώς λειτουργούσε η Φιλική Εταιρεία και ποιες υποχρεώσεις είχαν τα μέλη της;
- 5) Ποια ήταν η κοινωνική προέλευση των μελών της Φιλικής Εταιρείας;
- 6) Τι ήταν η «Αόρατος Αρχή» και ποια πρόσωπα είχαν εμπλακεί με αυτήν;
- 7) Γιατί επιλέχτηκαν οι παραδουνάβιες ηγεμονίες για την κήρυξη της ελληνικής επανάστασης;
- 8) Πότε ξεκίνησε η επανάσταση στις παραδουνάβιες ηγεμονίες και ποιος ήταν ο επικεφαλής;
- 9) Ποια προβλήματα αντιμετώπισε η επανάσταση στις παραδουνάβιες ηγεμονίες;
- 10) Με ποια γεγονότα και με τη δράση ποιων προσώπων έληξε η επανάσταση στις παραδουνάβιες ηγεμονίες;

Εικόνες

Δημήτριος Υψηλάντης

Οι ιδρυτές της Φιλικής Εταιρείας

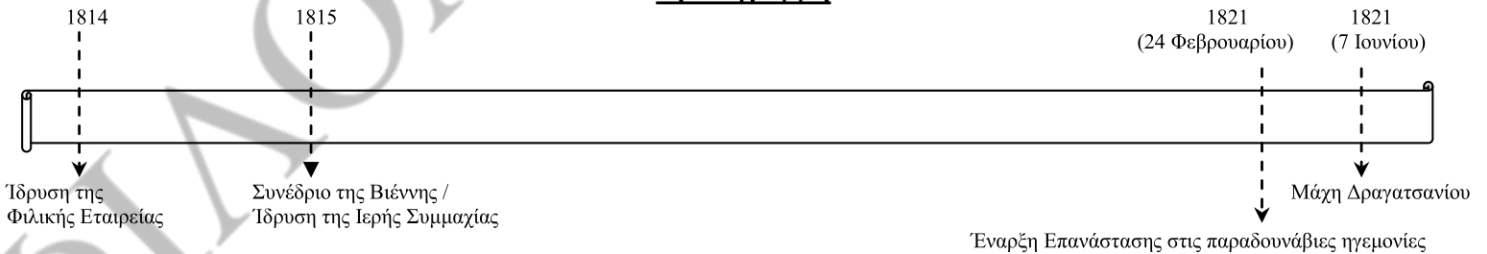

Όρκος μέλους της Φιλικής Εταιρείας

Οι αυτόνομες παραδουνάβιες ηγεμονίες της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας (Μολδαβία-Βλαχία)

Χρονογραμμή

Εργασία

Σε μία παράγραφο 80-100 λέξεων να παρουσιάσετε στο τετράδιό σας με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις τη συμβολή της Φιλικής Εταιρείας στον στόχο της εθνικής απελευθέρωσης.